EUROPOS PARLAMENTAS

2004 *2009*

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

NEGALUTINIS
2005/2044(INI)

12.4.2005

PRANEŠIMO PROJEKTAS

su Europos Parlamento rekomendacija Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai dėl ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos kovojant su terorizmu (2005/2044(INI))

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

Pranešėjas: Stavros Lambrinidis

Vertimas pagal sutartį

PR_INI_art114

TURINYS

Psl.

EUROPOS PARLAMENTO REKOMENDACIJOS EUROPOS VADOVŲ TARYBAI IR TARYBAI PASIŪLYMAS 3

PASIŪLYMAS DĖL REKOMENDACIJOS TARYBAI B6-0085/2005.....8

EUROPOS PARLAMENTO REKOMENDACIJOS EUROPOS VADOVŲ TARYBAI IR TARYBAI PASIŪLYMAS

dėl ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos kovojant su terorizmu (2005/2044(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl rekomendacijos Tarybai dėl ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos kovojant su terorizmu, kurį PSE frakcijos vardu pateikė Stavros Lambrinidis (B6-0085/2005),

– atsižvelgdamas į Sutartį dėl Konstitucijos, ypač į jos III-284 straipsnį dėl civilinės saugos ir I-43 straipsnį, kuriame nurodyta, kad „Sąjunga ir valstybės narės veikia bendrai ir solidariai, jei kuri nors valstybė narė patirtų teroro aktą, gaivalinę nelaimę ar žmogaus sukeltą katastrofą“,

– atsižvelgdamas į 2004 m. kovo 25 d. valstybių ir vyriausybių vadovų deklaraciją dėl solidarumo kovoje su terorizmu,

– atsižvelgdamas į 2005 m. lapkričio 5 d. priimtos Hagos programos[1] nuostatą, kad, „veiksmingam tarpvalstybinių krizių ES valdymui būtinas ne tik esamų veiksmų, skirtų civilinei saugai ir pagrindinėms infrastruktūroms, stiprinimas, bet ir veiksmingas veiksmų nukreipimas į tokių krizių viešosios tvarkos ir saugumo aspektus … Todėl Europos Vadovų Taryba prašo Tarybą ir Komisiją … sukurti … ir ne vėliau kaip iki 2006 m. liepos 1 d. įgyvendinti integruotą ES krizių valdymo mechanizmą“. Šiame plane reikėtų numatyti bent jau tokius klausimus: tolesnis valstybių narių gebėjimų vertinimas, atsargos fondo sudarymas, mokymas, bendros pilietinių krizių valdymo pratybos ir veiklos planai“,

– atsižvelgdamas į Komisijos komunikatus:

(a) Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl civilinės saugos gebėjimų stiprinimo Europos Sąjungoje (KOM(2004)0200), kuriame įvertinti jau pasiekti rezultatai, civilinės saugos gebėjimų Europos Sąjungoje, pirmosios savanoriškai sukurtos krizių likvidavimo priemonės, silpnosios vietos, pateikti tobulinimo pasiūlymai,

(b) Tarybai ir Europos Parlamentui dėl teroristinių išpuolių prevencijos, parengties jiems ir reagavimo (KOM(2004)0698), kuriame pabrėžta bendrų Bendrijos veiksmų būtinybė, kurie *inter alia* galėtų spręsti klausimus, susijusius su tinkamais institucijų ir visuomenės ryšiais krizių metu, su EUROPOLO vaidmeniu kuriant teisėsaugos institucijų perspėjimo mechanizmą, skirtą kovai su terorizmu, ir Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos programą (EPCIP), su saugos tyrimais ir su atitinkamų privataus sektoriaus dalių įtraukimu,

[1] Atnaujina 2004 m. gruodžio 17 d. dėl kovos su terorizmu.

Vertimas pagal sutartį

Vertimas pagal sutartį

(c) Tarybai ir Europos Parlamentui dėl parengties ir padarinių valdymo kovojant su terorizmu (KOM(2004)0701), kuriame siūloma konsoliduoti visas Komisijos valdomas įspėjimo sistemas į saugią bendrą skubaus įspėjimo apie pavojų sistemą (ARGUS), sujungtą su centriniu krizių centru, kuris suburtų atitinkamų Komisijos tarnybų atstovus ir sudarytų sąlygas nuolatiniam ryšiui tarp valstybių narių ir Europos institucijų palaikyti,

(d) Tarybai ir Europos Parlamentui dėl ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos kovojant su terorizmu (KOM(2004)0702), kuriame siūloma bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir atitinkamomis privataus sektoriaus dalimis įkurti EPCIP, kuriame bus apibrėžti galimi trūkumai ir taikytinos koregavimo priemonės (teisinės arba kitos),

– atsižvelgdamas į 2003 m. rugsėjo 4 d. rezoliuciją dėl vasaros karščio bangos padarinių[1], kurioje buvo raginama sukurti Europos civilinės gynybos pajėgas,

– atsižvelgdamas į atitinkamus Sutarčių teisės aktus, kurie suteikia Bendrijai ir Sąjungai teisę nustatyti ir įgyvendinti politikos kryptis, remiančias valstybių narių veiksmus sveikatos apsaugos, saugos ir Europos piliečių saugumo srityse,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 114 straipsnio 3 dalį ir 94 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą (A6-0000/2005),

A. suprasdamas, kad Europos piliečiai visuomet turi būti apsaugoti nuo pavojų, susijusių su teroristų išpuoliais (pavyzdžiui, branduoliniais, radiologiniais, cheminiais ir biologiniais, išpuoliais viešose vietose ir t. t.), taip pat ir nuo stichinių nelaimių (pavyzdžiui, žemės drebėjimų, potvynių, gaisrų, miško gaisrų), nuo technologinių nelaimių (pavyzdžiui, Seveso, nelaimių jūroje, eismo nelaimių), be to, nuo sveikatos ir kitų krizių (pvz., pandemijų), remiantis bendra Europos strategija, atsižvelgiant į tai, kad tokie įvykiai ne tik dažnai daro poveikį visos Europos mastu, bet ir įpareigoja valstybes nares demonstruoti solidarumą viena kitoms ir turėti nuoseklią bendrai veikiančią reagavimo sistemą,

B. pažymėdamas, kad veiksminga strategija turėtų sutelkti dėmesį tiek į parengtį (pavojaus ir grėsmės ypatingos svarbos infrastruktūrai įvertinimas, sustiprintos saugumo priemonės, bendrų saugumo standartų ir apsikeitimo patirtimi, koordinacijos ir bendradarbiavimo priemonių Europos mastu propagavimas), tiek ir į išpuolių ir nelaimių padarinių likvidavimą (apsikeitimas *know-how* ir patirtimi, scenarijų kūrimas ir pratybos, atitinkamų krizių valdymo sistemų sukūrimas, skubaus įspėjimo ir civilinės saugos mechanizmai),

C. įsitikinęs, kad, ypač terorizmo atveju, kai prevencijos ir atgrasymo priemonės neveiksmingos, įvykus teroro išpuoliui tik gerai organizuota ir veiksminga reagavimo sistema gali garantuoti, kad bus greitai pasiektos įprastinės sąlygos; tik tobulinant atitinkamus įgūdžius, glaudžiai bendradarbiaujant, bendrai naudojant išteklius, užtikrinant

[1] OL C 76 E, 2004 3 25, p. 382.

pavojaus įvertinimą, informaciją, mokymus, ryšius, priešlaikinę ir įvykusių nelaimių analizę, užtikrinant įprastą kasdienybę ir galų gale didinant finansavimą, valstybės narės ir ES gali būti geriau pasiruošusios apginti piliečius ištikus nelaimei Sąjungoje arba už jos ribų, turinčiai rimtų arba neišvengiamų pasekmių ES piliečiams,

D. pažymėdamas, kad ypatingos svarbos struktūra ES mastu tampa vis labiau susijusi ir priklausoma ir kartu labiau pažeidžiama,

E. pripažįsta, kad ypatingos svarbos infrastruktūros apsauga reikalauja darnios, linkusios bendradarbiauti ypatingos svarbos infrastruktūros savininkų bei operatorių ir valstybių narių institucijų partnerystės; pažymėdamas, kad atsakomybė už rizikos valdymą įrenginiuose, tiekimo grandinėse, informacinių technologijų ir ryšio tinkluose pirmiausia tenka savininkams ir operatoriams, tačiau ES turėtų siekti padėti pramonei ir valstybėms narėms visais valdžios institucijų lygiais, atsižvelgiant į atitinkamus įsipareigojimus ir kompetencijos sritis,

1. Teikia Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai šias rekomendacijas:

(a) visa apimtimi įgyvendinti Europos Tarybos pasiūlymą sukurti „bendrą ES krizių valdymo sistemą“, kaip pagrindinį veiksnį, stiprinantį ryšius tarp piliečių ir ES institucijų bei valstybių narių sąsajas ir solidarumą;

(b) užtikrinti, kad bendra Europos strategija būtų nukreipta spręsti klausimams, susijusiems su grėsme ypatingos svarbos infrastruktūrai, kurios sugriovimas arba sunaikinimas galėtų turėti rimtų pasekmių piliečių sveikatai, saugai, saugumui arba ekonominei gerovei, ir sukurti harmonizuotą ES mechanizmą, kad valstybės narės ir operatoriai, remdamiesi bendrais saugos standartais, saugos organizacijomis ir už saugą atsakingais asmenimis, galėtų: apibrėžti ypatingos svarbos infrastruktūrą, analizuoti jos pažeidžiamumą ir tarpusavio priklausomybę bei vienos valstybės ribas peržengiančias krizių pasekmes ir atlikti atitinkamą grėsmės įvertinimą; be to, sukurti būdus tokiai infrastruktūrai apsaugoti ir pasiruošti kovai su bet kokiais pavojais;

(c) atsižvelgiant į tai, Komisijos pasiūlymu sukurti Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos programą (EPCIP), kurią turi patvirtinti Parlamentas; ši programa turėtų būti atitinkamai finansuojama iš bendro Europos Sąjungos biudžeto; valstybės narės dalyvės turėtų užtikrinti visapusišką bendradarbiavimą, įskaitant visuomeninio ir privataus sektorių bendradarbiavimą, keitimąsi duomenimis, žmonių ir logistikos ištekliais, kurių reikia įvairioms projektų pakopoms sėkmingai įgyvendinti;

(d) atkreipti dėmesį į tai, kad EPCIP valstybių narių teisėsaugos institucijų ir atsakingų už nacionalines civilinės saugos priemones institucijų galėtų būti vertinama kaip papildoma nacionalinio planavimo ir sąmoningumo didinimo priemonė; kad EPCIP sėkmė turėtų būti vertinama atskirai ir taikant atitinkamus standartus; ir kad remdamasi Komisijos pasiūlymu Taryba sukurtų EPCIP laikydamasi apibrėžto ir įgyvendinamo priemonių tvarkaraščio, kuriame konkrečiai nurodyti atitinkami žingsniai ir uždaviniai; ir pripažinti, kad, siekiant efektyvaus sistemos veikimo, Ypatingos svarbos infrastruktūros objektų įspėjimo informacinis tinklas turėtų padėti

Vertimas pagal sutartį
Vertimas pagal sutartį

keistis informacija apie bendras grėsmes ir bendrą pažeidžiamumą, be to, pateikti atitinkamas priemones ir strategiją pavojui sumažinti, apsaugant ypatingos svarbos infrastruktūrą;

(e) atkreipti dėmesį į tai, kad:

- sukurta Europos pavojaus analizės sistema turėtų užtikrinti bendrą veiklą;
- visos atitinkamos nacionalinės, Europos ir tarptautinės institucijos, kurios dalijasi ypatingos svarbos informacija, turėtų būti atitinkamai susijusios;
- atitinkama informacija turėtų būti tvarkoma kruopščiai, patikimai ir, jei reikia, konfidencialiai nepriklausomai nuo jos šaltinio (karinė arba civilinė žvalgyba, policijos bendradarbiavimas) ir net šiais atvejais visuomet užtikrinant atitinkamą parlamentinę kontrolę;
- svarbu sujungti dabartines specializuotas Europos valstybių narių ir tarptautines išankstinio perspėjimo kritinės padėties atvejais sistemas Komisijoje, sukurti Europos krizių valdymo sistemą, kad visa svarbia informacija, dėl kurios reikia imtis veiksmų Europos mastu, būtų galima dalytis ir ją registruoti bendroje sistemoje (ARGUS);
- rekomenduotina bendrauti su Europos standartizacijos komitetu (CEN), kai nėra sektorių standartų, arba tais atvejais, kai dar nėra sukurti tarptautiniai standartai;

(f) užtikrinti, kad EPCIP:
- būtų taikoma nuolatinė parlamentinė kontrolė Europos ir nacionaliniu mastu, visų pirma kreipiant dėmesį į silpnąsias jos vietas arba išteklių trūkumą;
- ateityje taptų svarbiu vystymosi elementu kontinentiniu ir pasaulio mastu[1];

(g) papildomai pagerinti Europos solidarumo fondo (intervencijai Sąjungos ribose) ir ECHO (intervencijai užsienyje) veiklą;

(h) pritarti minėtam pasiūlymui sukurti Europos civilinės gynybos pajėgas, kurios padaliniai galėtų įsikišti tokiais atvejais, kaip dabartinė cunamio katastrofa, tuo būdu aiškiai parodydami Europos solidarumą;

(i) stiprinti socialinę partnerystę koordinuojant NVO, pilietinės visuomenės ir vietinių valdžios institucijų bendradarbiavimą;

(j) užtikrinti, kad, siekiant padėti viešojo ir privataus sektoriaus atsakingiems asmenims apsaugoti svarbiausias infrastruktūros sistemas, būtų duodami įspėjimai, rengiami patariamieji ir informaciniai raštai, be to, būtų specialiai paruošti įvairūs įspėjimai ir patariamieji raštai, skirti visuomenei nepaprastųjų civilinės saugos situacijų metu, kurie neturėtų pernelyg trikdyti kasdienio piliečių gyvenimo ir darbo arba kelti gyventojams bereikalingos baimės arba netikrumo jausmo;

[1] Žr. pasiūlymą dėl civilinės saugos ir kovos su chemine, biologine ir branduoline grėsme strategijos reformos, nagrinėtą JT mastu.

(k) užtikrinti teises į privatų gyvenimą, kad klientai ir operatoriai galėtų būti užtikrinti, jog informacija bus tvarkoma konfidencialiai, kruopščiai ir patikimai ir kad slapta verslo informacija bus tinkamai tvarkoma ir apsaugota nuo neteisėto paskelbimo;

(l) užtikrinti, kad tuo pat metu būtų kuo greičiau sukurti Europos duomenų apsaugos ir išsaugojimo įstatymai, įskaitant atitinkamas taisykles, apibrėžiančias ir žvalgybos sritį, kurių turėtų būti griežtai laikomasi, ir kad būtų garantuota pagrindinių piliečių teisių apsauga;

(m) užtikrinti, kad mokymų, skirtų didinti Sąjungos civilinę saugą ir ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos pajėgumą, metu būtų naudojami tikroviški ir šiuolaikiniai scenarijai, sukurti remiantis atitinkamos valstybės narės civilinės saugos ir ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos specialistų patirtimi ir žiniomis (pvz., 2004 m. Atėnų olimpinių žaidynių civilinės saugos ir ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos ekspertais ir scenarijais);

2. Paveda Pirmininkui perduoti šią rekomendaciją Europos Vadovų Tarybai, Tarybai ir informavimo tikslu − Komisijai.

Vertimas pagal sutartį
Vertimas pagal sutartį

28.1.2005

PASIŪLYMAS DĖL REKOMENDACIJOS TARYBAI B6-0085/2005

pagal Darbo tvarkos taisyklių 114 straipsnio 1 dalį

pateikė Stavros Lambrinidis

PSE frakcijos vardu

dėl ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos kovojant su terorizmu

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Europos bendrijos steigimo sutartį, Euratomo sutartį ir Europos Sąjungos sutartį, kurioje (29 straipsnis) numatoma, kad „Sąjungos tikslas – laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje suteikti piliečiams aukšto lygio saugumą“,

– atsižvelgdamas į 2003 m. gruodžio 12 d. Europos Vadovų Tarybos susitikime priimtą Europos saugumo strategiją, kurioje numatoma būtinybė plėtoti nuoseklią šios srities koncepciją kovojant su visa Sąjungai iškilusia grėsme, tiek iš išorės, tiek viduje,

– atsižvelgdamas į 2004 m. lapkričio 5 d. Europos Vadovų Tarybos priimtą ir 2004 m. gruodžio 17 d. patikslintą Hagos programą ypatingu kovos su terorizmu klausimu,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 114 straipsnio 1 dalį,

A. suprasdamas, kad Europos piliečiai jaučia vis didesnį poreikį gyventi stipresnėje ir saugesnėje Europos Sąjungoje, kaip rodo Eurobarometro apklausų duomenys, ir kad ES institucijoms bei valstybės narėms gali reikėti koordinuotai ir veiksmingai į tai reaguoti, ypač kai krizės gali paveikti daugiau negu vieną valstybę,

B. prisimindamas Hagos programos nuostatą, kad, „siekiant efektyviai valdyti tarpvalstybines krizes ES reikia ne tik sustiprinti dabartinius veiksmus piliečių apsaugos ir pagrindinės infrastruktūros srityse, bet taip pat veiksmingai spręsti su viešąja tvarka ir saugumu susijusius tokių krizių aspektus…Todėl Europos Vadovų Taryba ragina Tarybą ir Komisiją sukurti …integruotą ES krizių valdymo planą…, kuris būtų įgyvendintas ne vėliau kaip iki 2006 m. liepos 1 d.“ Šiame plane reikėtų numatyti bent jau tokius klausimus: tolesnis valstybių narių gebėjimų vertinimas, atsargos fondo sudarymas, mokymas, bendros pilietinių krizių valdymo pratybos ir veiklos planai“,

C. kadangi, remiantis valstybių narių patirtimi ir dabartine jų veiklos struktūra, būtina:

- pradėti struktūriškai apibrėžtą daugiametį mokslinių tyrimų projektą, skirtą nustatyti atskirų valstybių ir Europos infrastruktūrų trūkumams ir juos analizuoti bei spręsti dėl natūralių priežasčių kilusias ar žmogaus sukeltas krizes,
- Europos mastu nustatyti rizikos analizės sistemą,

- įtraukti visas valstybinio, Europos ir tarptautinio lygmens valdžios institucijas, kurios dalijasi svarbia informacija,
- sukurti nuolatinius Tarybos ir Komisijos ryšius, kad jos galėtų dalytis svarbia informacija, nepriklausomai nuo jos šaltinio (karinė arba civilinė žvalgyba, policijos bendradarbiavimas),
- siekiant sujungti dabartines specializuotas Europos valstybių narių ir tarptautines išankstinio perspėjimo kritinės padėties atvejais sistemas Komisijoje, sukurti Europos krizių valdymo sistemą, kad visa svarbia informacija, dėl kurios reikia imtis veiksmų Europos mastu, būtų galima dalytis ir ją registruoti bendroje sistemoje (ARGUS),

1. rekomenduoja Tarybai, kad ji kartu su Parlamentu apibrėžtų būsimąją Europos strategiją, skirtą spręsti tarpvalstybines krizes, stiprintų pagrindinių infrastruktūrų apsaugą ir esamas piliečių apsaugos priemones bei veiksmingai spręstų viešosios tvarkos ir saugumo klausimus;

2. ragina Komisiją iki 2005 m. gruodžio mėn. pateikti Parlamentui ir Tarybai susistemintą pasiūlymą, kuriame būtų išdėstyti strategijos įgyvendinimo etapai;

3. paveda Pirmininkui perduoti šią rekomendaciją Tarybai ir kaip informavimo tikslu − Komisijai.

Vertimas pagal sutartį
Vertimas pagal sutartį